

GRAN KOMMUNE

Kommunedelplan for kultur 2021-2033

Kultur for alle

Opplevelse, utvikling og samspill

Visjon

«Kultur for alle» er Gran kommunes visjon for kultur, frivillighet, idrett og fysisk aktivitet. Visjonen betyr at kultur- og fritidsaktivitetene skal bidra til et mangfoldig og inkluderende samfunn i Gran, hvor alle har tilgang til opplevelser og sosiale fellesskap og muligheter for å utvikle sine kunnskaper, evner og ferdigheter.

Et variert og rikt kulturliv er vesentlig for at folk skal ha en meningsfull fritid, gode opplevelser og høy livskvalitet. Kulturbegrepet er svært omfattende og dekker alt fra idrett, kulturelle aktiviteter og opplevelser, kirke og livssyn til kulturarv og kunst. Kultursatsing i Gran skal ikke bare være et instrument for noe, men også fokusere på dens egenverdi. Kunst og kultur er en viktig måte for mange å kunne uttrykke og utfolde seg. Den kan stimulere følelser, gi opplevelser og erkjennelse, bekrefte og utfordre, utvikle kreativitet og åpenhet i både mennesker og samfunn.

Kulturen i Gran kommune bygger på et humanistisk menneskesyn, som blant annet legger vekt på samfunnsverdier som fellesskap, ytringsfrihet, menneskeverd og demokrati. Det norske fellesskapet rommer et voksende mangfold av kulturelle uttrykk. Ved å anerkjenne og synliggjøre mangfoldet, kan kulturen bidra til å videreføre og fornye vår kulturarv.

Overordnede mål

Det overordnede målet for Gran kommune er å være et bærekraftig lokalsamfunn som gir velferd og livskvalitet til innbyggerne. For kultur innebærer dette:

Frivillighet og fritidsaktiviteter utgjør en sterk kraft som kan bidra til å løse samfunnets oppgaver. Derfor er det viktig at alle innbyggere sikres tilgang til fritidstilbudene, og at vi lykkes med inkludering og mangfold. Gran skal være en god kommune å være frivillig i.

Kunst og kulturarv er en del av vår felles identitet. Kulturopplevelser bidrar til dannelse og kritisk refleksjon, og styrker dermed demokratiet og vår alles velferd. For å ivareta dette er det viktig at de praktiske og estetiske fagene forvaltes godt i grunnopplæringen, og at det eksisterer et mangfold av kunstuttrykk der folk ferdes og bor.

Idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv skal være tilgjengelig for alle i Gran, uansett prestasjonsnivå. Økt fysisk aktivitet vil gi befolkningen bedre helse, sosialt fellesskap og mestringfølelse. I tillegg til gode områder og anlegg for idrett og fysisk aktivitet, trengs det aktivitetsfremmende bo-

og nærmiljøer som gjør det lett å velge en aktiv livsstil. Det må være et mangfold av aktivitetstilbud, også for personer som har nedsatt funksjonsevne eller liten erfaring med fysisk aktivitet.

FNs bærekraftsmål er verdens «felles arbeidsplan» for å bekjempe og utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene. Kommunen skal innenfor kultur, fritid og frivillighetsfeltet, fremme en aktiv og bevisst holdning til FNs bærekraftsmål i produksjon av tjenester og tilbud, så vel som i sin rolle som pådriver, tilrettelegger og samarbeidspartner.

Strategier

Kulturpolitikken i Gran kommune skal ivareta lovpålagte oppgaver innen bibliotek, kulturskole, kulturvern og ungdomsarbeid. Den skal legge til rette for kunst- og kulturopplevelser for hele befolkningen og gi forutsigbare rammevilkår, faglig bistand og veiledning for frivilligheten innen kultur og idrett. Den skal også legge til rette for godt samarbeid mellom aktørene innen kultur og idrett.

Kulturplanen skal være et overordnet politisk styringsdokument og et administrativt verktøy for eksisterende og kommende kommunale temaplaner, virksomhetsplaner og årlige budsjett- og økonomiplaner. Et mangfoldig kulturliv skal preges av inkludering og toleranse, slik at alle kan delta på sine egne premisser.

Medvirkning og tverrfaglig samarbeid må styrkes. Kulturarenaene skal gi mulighet for å involvere innbyggerne i demokratiske prosesser gjennom god kommunikasjon og en fri ytringskultur.

Kulturnæringen og kulturuttrykkene skal bidra til stedsutviklingen lokalt og regionalt, ved at vi utvikler gode arenaer og møteplasser som også sikrer et bærekraftig kommunalt tilbud.

For å skape kostnadseffektive offentlige tjenester har Gran kommune vedtatt en digitaliseringsstrategi. Kulturlivet må delta i den digitale utviklingen ved å bruke teknologi, både til å vekke interesse og til å formidle kulturopplevelser.

Et rikt og mangfoldig kulturliv i Gran kommune er like viktig for enkeltmenneskene som det er for gode oppvekstvilkår, følelsen av tilhørighet, omdømme for kommunen og for næringslivet. Disse synergieffektene må ikke undervurderes, og det må satses på å forsterke disse videre i planperioden.

Temaer

- Frivilligheten
- Barn og unge
- kulturinstitusjoner
- Kulturarv
- Kulturarenaer, opplevelser og næring
- Idrett og fysisk aktivitet

Frivilligheten

«Det frivillige kulturlivet er inngangen til kulturlivet for mange. Noreg har eit vitalt og levande frivillig kulturliv. Eit sterkt frivillig kulturengasjement er ein nødvendig føresetnad for det profesjonelle kulturlivet»

«Det er eit mål i seg sjølv å leggje til rette for ei levande frivillighet der innbyggjarane får halde på med det som gir liva deira meining, i fellesskap med kvarandre.»¹

I Gran kommune er det registrert mer enn 200 lag og foreninger innen kultur, friluftsliv, idrett, nærmiljø og forsamlingshus, livssyn, helse og sosialt arbeid og næringsutvikling. Det finnes humanitære foreninger, interesseorganisasjoner, politiske lokallag osv. Mange av foreningene står dessuten bak samarbeidsorgan som Gran frivilligsentral, Gran og Lunner musikkråd og Gran idrettsråd.

Frivilligheten tilbyr viktige møteplasser, opplærings-, inkluderings- og framføringsarenaer og er arrangører for gode kulturopplevelser. Disse aktivitetene har stor betydning for innbyggernes helse, trivsel og samhold.

Ut av frivillig innsats kan det vokse sosialt entreprenørskap som hjelper til å løse fellesskapets oppgaver på nye måter. Et godt samspill mellom frivillige krefter, næringslivet og kommunen skal bidra til å fremme slike nye former for frivillighet i Gran kommune.

Gran kommune har et ansvar for å legge til rette for frivillighetens selvstendighet gjennom forutsigbare tilskuddsordninger for lag og foreninger. I tillegg vil det bli viktig å finne nye modeller for samskaping,

---

¹ Meld. St. 8 (2018–2019) Kulturens kraft — Kulturpolitikk for framtida

som kan bidra til nye og gode løsninger på viktige samfunnsutfordringer. Det videre arbeidet med helhetlig frivilligpolitikk i Gran kommune vil ta utgangspunkt i Frivilligmeldingen fra 2011 og samarbeidsavtalen med Gran Frivillighetsentral.

Mål

- sørge for forutsigbare tilskuddsordninger og gode rammebetingelser for lag og foreninger
- legge til rette for nye former for samskaping og sosialt entreprenørskap på tvers av offentlige og private kulturinstitusjoner
- videreutvikle en helhetlig frivilligpolitikk i samarbeid mellom kommunen og frivilligheten som skal gi glede for den enkelte og for fellesskapet

Barn og unge

«Alle barn har rett til hvile, fritid og lek, og til å delta i kunst og kulturliv.»²

FNs Barnekonvensjon er en internasjonal avtale som regulerer barns rettigheter til skolegang, fritid, lek, hvile og deres rett til å si sin mening i alt som angår dem selv. I tråd med dette skal Gran kommune legge til rette for at barn og unge kan delta i samfunnet. Barn og unge i Gran skal oppleve at de har tilgang til arenaer og møteplasser hvor de kan utvikle seg som hele mennesker i fellesskap med andre.

Fritiden skal gi rom for engasjement i frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner og i offentlige og private kultur- og fritidstilbud. Hadeland kulturskole, UngHadeland og biblioteket skal på vegne av kommunen bidra til å ivareta barns og unges behov for en trygg og meningsfull fritid. Fritidsarenaene skal ha lave kostnader for deltakerne, være åpne og inkluderende og ikke stille strenge krav til ferdigheter eller forhåndskunnskap.

Gran kommune slutter seg til fritidserklæringen og anerkjenner at alle barn, uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske situasjon, skal ha mulighet til å delta jevnlig i minst én organisert fritidsaktivitet sammen med andre.

---

² FNs Barnekonvensjon Art. 31

Gode lokalsamfunn med en aktiv frivillig sektor og tilgang til fritids- og aktivitetstilbud for unge, er viktige ledd i arbeidet mot kriminalitet og utenforskap.³ I lys av dette skal det legges til rette for et tverrfaglig samarbeid mellom skole, helse, barnevern, politi og NAV i møte med barn og unge i kommunen. Rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid skal koordineres på en helhetlig måte.

Mål

- styrke barn og unges muligheter til å forme sin egen fritid, som bidrar til en meningsfull hverdag uavhengig av sosioøkonomisk bakgrunn
- utvikle åpne og inkluderende arenaer og møteplasser med og for alle barn og unge
- legge til rette for et tverrfaglig og helhetlig forebyggende arbeidet knyttet til barn og unge
- tilrettelegge for barn og unges medvirkning og deltagelse i utformingen av tilpassede fritidstilbud og møteplasser

Kulturinstitusjoner

Lokale kulturinstitusjoner, som bibliotek, kulturskole og folkemuseum, skal være åpne og inkluderende møteplasser som legger til rette for kunnskap, ferdigheter, opplevelser, og engasjement.

Gran bibliotek

«Bibliotekene er, og skal være, åpne, inkluderende og tilgjengelige steder for rekreasjon, debatt, opplysning og kunnskap.»⁴

Folkebibliotek er en av kommunens lovpålagte oppgaver. Biblioteket skal ifølge bibliotekloven fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet. Dette skjer gjennom å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for innbyggerne, gjennom aktiv formidling og ved å være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt.

Gran bibliotek legger vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet i sin virksomhet. Biblioteket formidler leselyst og tilgang til kunnskap for alle

---

³ Gode krefter, Kriminalitetsforebyggende handlingsplan - 35 tiltak for økt trygghet, Justis og politidepartementet

⁴ Rom for demokrati og dannelses. Nasjonal bibliotekstrategi 2020-2023

aldersgrupper, og er blitt en viktig arena for inkludering og mangfold i lokalsamfunnet.

Biblioteket samarbeider med skoler og barnehager, andre kommunale enheter og frivilligheten gjennom lag og foreninger. Det er ønskelig å styrke samskapingen med andre aktører, særlig når det gjelder tilbudet til barn og unge.

Gran bibliotek har utviklet seg kontinuerlig som et moderne folkebibliotek. Den viktigste utfordringen framover vil være å utvikle seg i takt med digitaliseringen av samfunnet. Tilgjengelighet skal styrkes ved hjelp av selvbetjeningsløsninger.

Mål

- videreutvikle biblioteket som kulturarrangør, formidler, møteplass og arena for samskaping
- fortsette å bygge opp om lystlesing og fritidslesing for alle, og barn og ungdom spesielt
- innføre digitale verktøy og selvbetjeningsløsninger

Hadeland kulturskole

«Kulturskolens hovedanliggende er å utvikle og ivareta kunstnerisk og kulturell kompetanse. Til grunn ligger et helhetlig syn på mennesket og ideen om at alle mennesker har formsans og uttrykksbehov som kan utvikles gjennom opplæring.

Kunst- og kulturuttrykk berører grunnvilkår ved vår tilværelse som glede, lengsel, drømmer, melankoli og ensomhet, og er fundamentale i dannelsesprosessen.»⁵

Hadeland kulturskole er en interkommunal kulturskole for Gran og Lunner kommuner, der Gran er vertskommunen.

Kulturskolen er en lovpålagt tjeneste som er hjemlet i opplæringsloven. Prinsippet om likeverdighet i skole- og utdanningstilbud er en overordnet kultur- og utdanningspolitisk målsetting i Norge. Formålet med opplæringen i Hadeland kulturskole er å lære, oppleve, skape og formidle kulturelle og kunstneriske uttrykk. Opplæringen skal bidra til barn og unges danning og fremme respekt for andres kulturelle

---

⁵ Mangfold og fordypning, Norsk kulturskoleråd 2014

tilhørighet. Den skal hjelpe barn og unge til å bevisstgjøre egen identitet, bli kritisk reflekterende og utvikle egen livskompetanse. Kulturskolen skal kvalifisere elever med særlig interesse og motivasjon til opptak i videregående skole og høyere kunstfaglig utdanning.

Den nasjonale rammeplanen for kulturskolene «Mangfold og fordypning» er vedtatt som styringsdokument som den lokale rammeplanen for Hadeland kulturskole skal baseres på. Hadeland kulturskole skal videreutvikles som en utdanningsinstitusjon og som et ressurscenter innen kunst og kulturfag. Kulturskolen skal samarbeide med lag og foreninger og bistå med instruktører, utstyr og lokaler. Gjennom styrket samarbeid med grunnopplæringen og barn og unges fritidsarenaer, skal kulturskolen fremme de estetiske fagene og bidra til et kulturelt mangfold for barn og unge.

Kulturskolen administrerer Den kulturelle skolesekken som innebærer at alle elever i grunnskolen i Gran skal regelmessig sikres varierte kulturopplevelser av høy kunstnerisk kvalitet. Møtene skal gi kunst og kultur som utfordrer, beriker og inspirerer elevene til å uttrykke seg på egne premisser og etter egne forutsetninger, samt gi mulighet for å utfordre og utvikle sine skapende evner.

Den kulturelle spaserstokken sørger for at et profesjonelt tilbud til eldre, og basert på et samarbeid mellom kultursektoren og helsesektoren slik at eldre får et tilpasset kunst- og kulturtilbud der de befinner seg i dagliglivet.

Mål

- videreutvikle kulturskolen som ressurscenter innen kunst og kultur for barn og unge
- styrke kulturskolens tilbud om opplæring i de estetiske fagene for alle barn og unge i både Lunner og Gran kommuner.
- etablere et forpliktende samarbeid med barnehager og grunnskolen om et helhetlig opplegg innen estetiske fag for alle elevene i Gran og Lunner kommuner
- videreutvikle og etablere nye fordypningstilbud for talentfulle elever
- gi alle barn som ønsker det tilbud til en rimelig pris
- øke dekningsgraden blant grunnskoleelever i Gran som går i kulturskolen til 35 prosent

Randsfjordmuseet AS

«Museet skal være et møtested mellom natur, kultur, kunst og teknologi i fortid, nåtid og fremtid. Randsfjordmuseet skal være en åpen og vitenskapelig institusjon som samler inn, forvalter, formidler og forsker på materiell og immateriell natur- og kulturarv.»⁶

Gran kommune er én av seks eiere av Randsfjordmuseet AS. Hadeland Folkemuseum i Gran kommune er et av landets eldste friluftsmuseer med virksomhet året rundt.

Randsfjordmuseet har som visjon å «åpne ukjente rom», både fysiske, historiske og mentale rom. Dette for å stimulere til ny viten, nye erkjennelser, nye historier, nye perspektiver og dialog. De vil tilby rom for undring, inspirere til engasjement og bygge tilhørighet. Museet skal være et møtested mellom natur, kultur, kunst og teknologi i fortid, nåtid og framtid.

Museet har faste og midlertidige utstillinger, gjenstandssamling, arkiv, over 30 antikvariske bygninger og er en aktiv arrangør av kulturopplevelser gjennom hele året.

Bygningsvernrådsgiver ved museet er en viktig fagperson for kommunen. Nært samarbeid mellom Gran kommune og museet blir ivaretatt gjennom enkeltsaker, eierskapsorganer og kommunens tilslutning til den til enhver tid gjeldende eierstrategien.

Mål

- fortsette en langsiktig og ansvarlig forvaltning av Gran kommunes eierstrategi for Randsfjordmuseet AS
- styrke Hadeland Folkemuseums rolle som kulturinstitusjon og kulturarena for befolkningen i Gran
- bidra til å sikre funksjonen som bygningsvernrådsgiver

Kulturarv

«Kulturminner, kulturmiljøer og museer er viktige deler av samfunnets kollektive hukommelse. Kulturarven kan bidra med kunnskap, fortellinger og opplevelser. Kulturarven ivaretas best gjennom riktig bruk og aktiv forvaltning. Derfor skal samfunnet som helhet ha ansvar

---

⁶ Strategiplan for Randsfjordmuseet 2019-2020

for å ta vare på den felles kulturarven, både den materielle og immaterielle».⁷

Gran kommune har en rik natur- og kulturarv med mange kulturminner av nasjonal verdi både fra før reformasjonen og fra nyere tid. I tillegg kommer den immaterielle kulturarven som stedsnavn, dialekt og navnetradisjoner, håndverksferdigheter og fortellertradisjoner. Kommunen har et lovpålagt ansvar for verneverdige og nyere tids kulturminner.

Hovedmålsetting med kulturarvarbeidet er at kulturminner og kulturmiljøer i Gran skal bli tatt godt vare på for dagens og framtidige generasjoner. Gjennom økt synliggjøring kan vår historie styrke og inspirere til identitetsbygging, stedsutvikling og vekst i kommunen. Gran kommune skal bidra til høy bevissthet om kulturarven i kommunen gjennom dokumentasjon, formidling og bruk, samt være et forbilde for god forvaltning, særlig gjennom vårt ansvar for byggesaker og arealplaner.

Gjenbruk og ivaretagelse av eldre bygninger er god ressursbruk, samfunnsøkonomisk nyttig og bra for klimaet. Byggeskikkprisen setter fokus på god byggeskikk, både ved restaurering og i nye bygg.

Gran er en jord- og skogbrukskommune. Kulturminner knyttet til disse virksomhetene er derfor mange. Granavollen og Røykenvik er kulturhistoriske steder, og begge ligger innenfor det nasjonalt utvalgte kulturlandskapet i Gran. Pilegrimsleden gjennom kommunen stimulerer til friluftsliv og fremmer kunnskap om kulturhistorie. Det videre arbeidet tar utgangspunkt i vedtatt natur- og kulturarvplan.

Nært samspill med grunneiere, Randsfjordmuseet, utdannings- og formidlingsarenaer, lag og foreninger, og enkeltpersoner er viktig for å lykkes med kulturarvarbeidet.

Mål

- sørge for en god forvaltning av kulturminner og kulturmiljøer
- ivareta den immaterielle kulturarven som språk, mattradisjoner og håndverksferdigheter
- velge veg- og stedsnavn med lokal tilhørighet

---

⁷ Innlandsstrategien 2020-2024

- bidra til videre utvikling av området Granavollen - Røykenvik i samarbeid med lokale og sentrale aktører

Kulturarenaer, opplevelser og næring

«Arenaer for kultur er ikkje berre dei store kulturbygga, det er øvingsrom, atelier, produksjonslokale, dansestudio, folkebibliotek, museum, små og store lokale scener, kulturskulelokale, skular, fritidsklubbar, samfunnshus, kyrkjer og mykje meir.»

«Gode kunst- og kulturopplevingar er givande for den enkelte. Dei kan engasjere, røre, provosere, underhalde og forme oss som menneske. For mange er dei i tillegg ein arbeidsplass og grunnlag for næringsutvikling.»⁸

Offentlige og private møteplasser utgjør en viktig infrastruktur for opplæring, produksjon og formidling av kunstnerisk og kulturell virksomhet.

Det lokale kulturlivet på Hadeland er mangfoldig med et høyt aktivitetsnivå. Alle har behov for gode kulturarenaer og lokaler der kunst og kultur skapes, utøves, formidles, oppleves og deles.

I kommunen finnes mange forsamlingslokaler, øvings- og fremføringsarenaer, både kommunale og foreningseide. Dette kan være skoler, kirkebygg, grendehus, parker og lignende som egner seg til kulturell aktivitet. En oversikt over slike arenaer, samt tilstanden, er utarbeidet av kulturkontoret i samarbeid med Gran musikkråd.

I planperioden legges det til rette for at ved nybygg av, og oppussing av skoler, så skal disse kunne fylle en funksjon som kulturarenaer. Lagerrom og øvingsrom skal tilrettelegges med tanke på akustikk (Norsk Standard 8178) slik at lag og foreninger kan utøve sin aktivitet.

Et fokusområde i planperioden er de kommunale kulturbyggene Granvang og Huset. Det må i planperioden avklares hvordan disse byggene skal utvikles som kommunale kulturhus. Det foreligger en forprosjektrapport som viser mulighetene for å gjøre Granvang til en helhetlig kulturarena for barn og unge. En slik arena kan også romme andre kommunale tjenester som vil gi gode synergieffekter i form av et større fellesskap, mangfold av aktiviteter og opplevelser på tvers.

---

⁸ Meld. St. 8 (2018–2019) Kulturens kraft — Kulturpolitikk for framtida

Det må også utredes alternativer for videre utvikling av Huset i Brandbu, inkludert en utredning av kommunens kinodrift.

I Gran kommune bor og virker det mange profesjonelle kunstnere og utøvere innen musikk, teater, billedkunst, glasskunst, smykkekunst, fotografi og film. Flere kunstnere har markert seg både nasjonalt og internasjonalt. Det er viktig for kommunen at det finnes arenaer for profesjonelle kunstnere.

Gran kommune har kunstnerisk utsmykking ved bygging og restaurering av store offentlige bygg. Dette sikrer at profesjonell kunst blir tilgjengelig for alle.

Kulturnæringene har både i kraft av seg selv og som leverandør til næringslivet ellers et stort vekst- og utviklingspotensial. Samtidig kan samspillet mellom kulturlivet og næringslivet medvirke til utvikling og vekst.

Kulturopplevelser er viktig for stedsutvikling. Det dreier seg om å gi tilgang til møteplasser der folk ferdes, og til opplevelser knyttet til lokale mattradisjoner, idrett, musikk og andre aktiviteter.

Mål

- avklare videre utvikling av Granvang som en helhetlig kulturarena for barn og unge
- utrede videre bruk og vedlikehold av Huset i Brandbu og kinoen
- opprettholde differensierte priser på leie av kultursalen slik at ikke-kommersielle aktører har mulighet til å benytte salen til sine øvelser og forestillinger
- styrke reiselivsnæringen gjennom å videreutvikle de store og små kultur- og idrettsarrangementene
- utvikle strategier for kunst, kultur og næringsliv basert på samskaping og ringvirkningsanalyser
- beskrive behov for oppgraderinger og vedlikehold av kommunale formålsbygg
- bidra til at kommunale formålsbygg utvikles og oppgraderes etter behov og gjeldende standarder og lover
- legge til rette for at det bor og arbeider kunstnere og kulturutøvere i kommunen

Idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv

«Idrett og fysisk aktivitet er en kilde til glede, overskudd, fysisk og psykisk mestring. Idrett handler også om deltakelse i sosiale fellesskap. Lokale idrettslag er gjennom sin brede tilslutning i barnegruppen et av sivilsamfunnets viktigste bidrag til gode og trygge oppvekstvilkår.»⁹

I samarbeid med det frivillige idrett- og friluftslivet legger kommunen til rette for gode områder og anlegg for fysisk aktivitet. Dette gjøres blant annet gjennom tilskudd og driftsavtaler, formidling av spillemidler for idrett og fysisk aktivitet og samarbeid med Gran idrettsråd.

Tradisjonell anleggsutvikling er spesielt viktig for idrettslagene i kommunen, men kommunen står også selv som utbygger og drifter av en del anlegg, særlig nærmiljøanlegg i tilknytning til skolene.

Gode anlegg er ett av flere virkemidler for økt fysisk aktivitet. Utfordringen er å etablere anlegg som tiltrekker seg alle barn og unge. Anlegg og områder for egenorganisert aktivitet og lavterskeltiltak vil derfor være viktige satsingsområder framover. Friluftslivsområder er viktige helsefremmende faktorer som skal tas hensyn til i all planlegging. Det at alle har tilgang til naturen og grønne omgivelser øker også muligheten for å være fysisk aktiv.

I kommunen har vi mange stier og tilrettelagte turveger. Flere av disse kan kombineres med å oppleve og få kunnskap om kulturminner, f.eks. Sølvsberget, Brandbukampen og Buhammeren. Alle er rester etter vulkaner og mye brukte turmål. Selv om oppslutningen i lag og foreninger innen idrett og fysisk aktivitet holder seg ganske stabil i Gran, viser Norsk Idrettsindeks 2018 fra Telemarksforskning at befolkningen stadig blir mer inaktiv. Det er imidlertid klar sammenheng mellom trivsel, helse og fysisk aktivitet. Derfor er det viktig å legge til rette for økt fysisk aktivitet i de gruppene av befolkningen som er minst aktive, samt jobbe for å forhindre at dagens aktivitetsnivå ytterligere blir redusert. Flere yngre aktive faller fra den organiserte idretten. Disse er det viktig å få fanget opp.

Det må legges til rette for at hele befolkningen er fysisk aktive. For å oppnå dette er det viktig at kommunen og frivillige lag og foreninger

---

⁹ Meld. St. 26 (2011–2012) Den norske idrettsmodellen

samarbeider om å nå alle grupper av befolkningen. De inaktive og egenorganiserte er en særlig viktig målgruppe. Mer forebygging og mindre reparasjon bør være viktig for kommunens innsats på området.

Mål

- stimulere til økt fysisk aktivitet og fremme folkehelsearbeidet i kommunen
- sikre områder og anlegg for egenorganisert aktivitet, friluftsliv og idrettsaktiviteter i hele kommunen
- ivareta behovet for anlegg, lavterskeltak og egenorganiserte aktiviteter

Videre oppfølging

Hvert av de ulike kapitlene i denne overordnede planen følges opp med egne temaplaner. Disse vil bli utarbeidet fortløpende, og målene fra kulturplanen vil bli fulgt opp med konkrete tiltak over 4-årsperioder.

De temaplanene som vil komme først er:

- Temaplan for Hadeland kulturskole
- Temaplan for idrett og fysisk aktivitet (k-sak 12120)
- Temaplan for frivilligheten
- Temaplan for barn og unge

De eksisterende temaplanene som må rulleres er:

- Temaplan for natur- og kulturarv

Gran Kommune

www.gran.kommune.no

postmottak@gran.kommune.no

Organisasjonsnummer

961 381 541